

COURANT.

Saturday

den 2den July.

Jacques Nicolas Vosmaer, was de zoon van **Willem Carel Vosmaer** en van **Jacoba Maria Schellius**. Hij werd den 14den Maart 1898, te 's Gravenhage geboren.

Reeds in zijne eerste jongelings jaren, had zich zijn krachtig ligchaams-gestel ontwikkeld, en even spoedig bleken getuige van eenen gelukkigen aanleg, om zich in een wetenschappelijk vak te bekwaamen, werd hij aanvankelijk 16 jaren oud, in de artillerie- en genie-school te Delft opgenomen, om voor 's Konings zeedienst te worden opgeleid. In 1823 als adelborst der eerste klasse, geplaatst zijnde aan boord van Z. M. korvet *Lynx*, onder het bevel van den kapitein luitenant *Willinch*, deed hij met dien bodem, de reize rondom de aarde, en kwam daarmede den 2den Januarij 1825 te Batavia, alwaar hij kort daarna zijne aanstelling tot buitengewoon luitenant, der eerste klasse ontving.

In Indië leende broeder *Makassar*, door schoone verrichtingen in den handel en de koopvaardij-vaart aldaar overnachting erlangde hij dierzelv bevolg ontslag uit Z. M. zeedienst, en hij koos *Makassar*, alwaar zijn broeder destijds sekretaris van den Gouverneur was, tot het uitgangspunt zijner ondernemingen.

Hier was hij weldra in de gelegenheid, ook voor het Gouvernement nuttig te zijn. Toen namelijk in 1825, tegen *Boni* en *Sorpa* gevierden oorlog, de Nederlandsche wapenen tegen *Lapatouw*, koning van *Tanette*, gekeerd werden, nam onze *Vosmaer*, vrijwillig een werkzaam deel aan de bewegingen der expeditie, en in het bijzonder aan de overwinning van *Tjirivali*.

bekwaamde ingezetene van de stad, die, na een reis van twaalf maanden later, en trek, weder tegen denzelfden wind, toen deze vorst, ten tweeden male, tot reden gebragt moest worden. Eerst nu kon hij zich meer bepaaldelijk aan handel en koopvaardij overgeven en bezielde met het verlangen, om door vermeerdering der kennis van het uitgestrekt Celebes, ook voor het algemeen nuttig te wezen, gaf hij aan zijne reizen tevens eene wetenschappelijke strekking, van al zijne opmerkingen en ontdekkingen, getrouwlijk, aan het Gouvernement veralg doende, en met de grootste volharding voortwerkende, niettegenstaande de vele tegenspoeden, waarmede hij te worstelen had, waaronder het schipbreuk lijden met de bark *Alliance* in 1830, het vergaan van de bark *Myda* en van den schoener *Swift*, en het voor zijne belangen niet zeer bemoedigend gevolg van zijne handels-ondernemingen. Hij verschaftte zich eene nauwkeurige kennis, onder anderen, van het vaarwater in de baai van Boni, en de kust van het zuid-ooster afdienende kanaal, die hem bij hem bekend staende, en die hij in 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461,

De bijzondere vruchtbaarheid der landstreek en de uit-
reikende geschiktheid der baai, als haven, deed hem ver-
aluten om pogingen te wendende, ten einde aldaar een
hospitaal-establisement te vestigen. Zie hier, hoe hij de
middelen daartoe, aan de baai, welke beschrijft is, zocht.
„De producten,” (zegt de heer Kormer, in zijn rapport)
„voeren aan den Gouverneur van Makassar, dd. 20 Febr. 1860),
„ter welker inzameling, de Makassarsche koninklijke
„maat de bilanden bageven, bestaau voornamelijk in karol-
„schildpad, tripang en wat, welke geleverd aan de kee-
„strukt, en in den handel gebragt worden, door onder-
„scheidsnel, aldaar gevestigde handeldrers, die schat-
„reelal-guen zekinden zijnde, die alleen langs hante-
„kusten uitoefenen, waardoor, wat tripang betreft, slechts
„de geringere soorten verkregen worden, terwijl het ruyt
„van de karol-schildpad, zich beeft tot de vijfjaren-
„som hare eijeren te leggen, zich het strand moeten laten
„Van eenidig meer belangzucht, is het raadsel dat
„de zoogenaande *Orang-batoe* of *Toe-rie* (welk letter-
„lijk vertaald *water-mensch*) in die vangst hebben. Dit
„volk, den Europeanen naarweliks in naam bekend, wreeft

(*) Zie de Javasche Courant van den 11den Februarij 1833 no. 12.

BUFTENBORG, den 29ten Juni 1836. (No. 1.)

zen, enz.

Is goedgevonden en verstaan.

Ten overvloede te bepalen, dat bij het uitspreken in de verscheidene Residentien, van al zoodanige plaatselijke verordeningen of bepalingen, waarin voormelde ten op de overtreding zijn gesteld, over welke de Raad van Justitie kunnen geroepen worden, recht te spreken, door het geconcerneerd plaatselijk bestuur, een exemplaar dier verordeningen of bepalingen, aan den Raad van Justitie, onder welks regtsgebied, zoodanig bestuur behoort, zal worden gezonden, voorzien van eene aantekening, dat de openbaarmaking, plaatselijk is geschied, ten einde voortekomen, dat niet zoodanige Raad van Justitie, bij rechtspraak, in twiifel gerake, of de promulgatie, al dan niet heeft plaats gehad.

Extract, enz.

Accordeon met verschrompen Register

Bij resolutie van den eersten dezer No. 1, is benoemd tot prokureur bij den Raad van Justitie te Samarang, *W. T. Ottenhoff*, thans met de waarneming dier functien belast.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, heeft bij besluit d. 28. Juli jl. No. 3. goedgevonden, den chirurgijn der 3de klasse C. H. G. Grimsen, benoemd tweede stads heelmeeester te Batavia, op zijn verzoek, vervol uit Zijner Majesteits Militaire dienst te ontslaan.

IN-OFFICIEEL GEDEKTE!

BATAVIA, den 30sten Junij, 1836

Onlangs is verhoord hoe hij de afzaten van
dusdanig de...
De omstandigheden bij hij, met onderscheidene volkstam-
men, op het eiland Celebes betrekkingen had aangeknoopt,
en ons dezelve meer van nabij heeft doen kennen; zijne
ontdekking eener zeer schoone buis te Koudari, welke te
zijner eere, de Vormers-buis genoemd is geworden, en het
gerucht dat hij, door het Gouvernementsonderzoek, aldaar
de zoogenaamde Orang badjoes, menschen die op het
water leven, en zich generen met de vangst van schild-
pad, zeevogel, enz. gevestigd had, den zelfs aanvankelijk goed
was gelukt in zijne pogingen om een aantal Celebes-
Zeeoors, oerwaarts te lokken, en tot een goed nut-
schappelijk leven over te halen; dit een en ander, apertelyk
easiam, naderé bijzonderheden en open den le-
vensloop, en de voorzigtigen van dezen onzen landgenoot
te vernemen.

Wij zijn dus tenigermate geïnteresseerd, en bieden den
nietag onzer ondervindingen, onzen lezers aan, als een
halde aan de mogelijkheid van den overtoets, die wij
nog nader hebben leeren kennen, als een halde die
onderscheide door een heel andere karakter, behoudt
overleg, volharding en beproefden moed.

» in ongewoon groote menigte, op de kusten van *Celebes* en omliggende eilanden rond, en is hier en daar sedert onheugelijke tijden, op sommige plaatsen, zoodanig gevestigd, dat men hen ter naauwernood van de overige bevolking kan onderscheiden. Een ander en wellicht het grootst gedeelte, zwerft met vrouwen en kinderen op zee rond, zonder vaste woonplaats te bezitten, doch na iedere vangst, vereenigings-plaatsen bepalende, alwaar de onderscheidene handelaren, ze alsdan komen opzoeken.

» Van de vroegste tijden af, hebben de Makassaren met dit volk gehandeld; deze handel had steeds eenen geregelden loop, en was bij uitstek voordeelig.

» In latere tijden, is daarin echter eene merkelijke verandering gekomen, daar de Makassarsche handelaren, grootendeels verdrongen werden door de Boeginesche, ofschoon de eersten, bij voortdurend, eenige preferentie bij de onnoozele, maar ijverige *Orang Badjo's* genieten, als een gevolg van hunnen aanhoudenden en langdurigen omgang met dezelve.

» Het is van groot belang deze hunne betrekkingen weder op den ouden voet te herstellen, want de producten, welke nu in vreemde handen komen, zouden daardoor weder in die der Makassaren geraken. Eene zoodanige opheuring van den Makassarschen handel, zou kunnen worden verkregen door het vestigen der rondzwerfende *Orang Badjo's* op Gouvernements grondgebied,—namelijk die, welke zich beoosten *Saleijer*, of liever langs de kusten van het eiland *Cambijna*, de *Boutonsche eilanden*, en de zuid- en oost-kust van *Celebes*, dat is, in de groote zeeboezems van *Tolo* en *Tominie* ophouden.

» Er ligt op de westkust der genoemde bogt van *Tolo*, eene baai, die den naam van *Kendari* draagt; deze heeft zes achtereenvolgende jaren, den *Orang Badjo's*, tot verblijfplaats verstrekt, onder bescherming van zeker Bonisch Prins *Aroe Bakoe* genaamd. Welk een schat van producten, in dien tijd, naar dit oord vloeide, kan men daar naar afmeten dat, volgens eenparig getuigenis van geloofwaardige Inlanders, ten laatste, aldaar omtrent twee honderd hunner prauwen aanwezig waren.

» In het laatst van het jaar 1830, is deze baai eensklaps door *Aroe Bakoe* verlaten, denklijk doordien hij persoonlijk zich niet meer veilig rekende voor de inboorlingen, waarmede hij, tot dus verre, steeds in vriendschap verkeerde had. De *Orang Badjo's*, daardoor van alle bescherming ontbloot, volgden weldra dit voorbeeld.

» Twee reizen derwaarts, met de brik *Celebes* ondernomen, en in het bijzonder, door gedurende vier jaren, met de onderscheiden aldaar gevestigde volken en vooral met de rondzwerfende *Orang Badjo's* gehandeld te hebben, stelden mij in staat, land, volk en derzelver gewoonten te leeren kennen. Het is mij gebleken, dat de *Orang Badjo's*, naar de baai van *Kendari* wenschen terug te keeren, wanneer dit onder behoorlijke bescherming tegen de inboorlingen kan geschieden, die zich door het zoogenaamde kopsnellen, bij hunne naburen geveesd gemaakt hebben.

» De gevaren er aan verbonnen, om de *Orang Badjo's* met een schip in een geheel onbekend en uiterst onzuiver vaarwater, veelal in de afgelegenste schuilplaatsen op te zoeken, deden mij al spoedig bedacht zijn, om hen op eene bepaalde plaats te vereenigen, en derhalve, in gevolge hun verlangen, zoo mogelijk, naar *Kendari* terug te brengen.

» De gelegenheid om deze baai aan te doen, deed zich op mijne eerste reize reeds op. Dezelve was op geen mijner kaarten bekend, evenmin als de geheele strekking der kust tot *Taboengkoe*, de eindpaal mijner reize, zelfs met oppervlakkige nauwkeurigheid, konde gezegd worden in kaart te zijn gebragt, zoo dat men wel als zeker mag stellen, dat sedert de allereerste verschijning van Europeesche schepen in deze gewesten, dezelve nimmer door een hunner is bezocht geworden. De berigten dienaangaande, bij de inboorlingen ingewonnen, bevestigden dit in zoo verre, dat zij eenparig getuigen, nimmer bevorens Europeanen, noch derzelver schepen, gezien te hebben. Het komt mij dus voor, te mogen veronderstellen, de gemelde baai ontdekt te hebben, toen ik dezelve, voor de eerste maal, op den 9den Mei 1831 bezocht.

» Deze baai heeft, van derzelver opening afgerekend, ten naastenbij eene lengte van anderhalf Hollandsche mijlen, en zal, op hare grootste breedte, eene halve mijl breed zijn. De toegang tot de eigenlijke baai, geschiedt door middel van een kanaal, hetwelk bij dezelfde ingang het naauwst is, bedragende de afstand, van wal tot wal, naauwelijks een en een halve kabel-lengte, terwijl het vaarwater daarenboven, door een, van den zuidhoek uitstekend rif, tot op eene halve kabellengte vernauwd wordt. Het kanaal is echter diep genoeg om de grootste schepen toegang tot de baai te verschaffen, vindende men bij den ingang van het naauw 20 vadem met zandgrond en vervolgens, naar mate men de baai inkomt, langzamerhand afnemende diepte, zand- en modder-grond. Men meent aanvankelijk zich in eene rivier te bevinden, wijl de kromming van het naauw, het

gezicht op de eigenlijke baai beneemt, maar weldra wordt men van zijne dwaling overtuigd, en geraakt men in de schoonste baai, die zich ooit aan mijne oogen heeft vertoond, en die wellicht hare weërta niet vindt.

» De ingang ligt op 3°53' Z. breedte. De landstreek levert overvloedig rijst en andere producten, benevens zeer goed hout. De *Orang Badjo's* vinden op die plaats derhalve alles vereenigd, levens-onderhoud, hout voor derzelver prauwen en goede anker-plaatsen, in het midden van een uitgestrekt veld hunner navorschingen.

» De bijzonderheden der moeite, die het mij gekost heeft, om de *Orang Badjo's*, weder in de baai te lokken, waartoe geduld, volharding en opofferingen van verschillenden aard, niet weinig op de proef zijn gesteld, zullen hier met stilzwijgen worden voorbijgegaan, daar het voor het onderhavige genoeg is, om aan te merken, dat ik mij ten laatste zag schadeloos gesteld, door dien het mij mocht gelukken, vooreerst een veertigtal hunner prauwen, onder een der voornaamste hoofden, in de baai te zien ankeren.

» Een oponthoud aldaar van omtrent zeven weken, heeft mij in de gelegenheid gesteld, de bevolking van nabij gade te slaan; het komt mij, voor het tegenwoordige voldoende voor, de verzekering te geven, dat dezelve niets vuriger wenscht, dan dat handel en welvaart in haar midden mogen terugkeeren;—zijnde het gebleken, dat zij van hare zijde alles zoude willen bijdragen, om daartoe te geraken. De vroeger voorgevallen oneenigheden, gevolgd door het verlaten der baai door *Aroe Bakoe*, behooren dan ook alleen toegeschreven te worden aan zijn gehouden gedrag. Wat voor het overige de veiligheid van de zijde der inboorlingen betreft, voor den vreemdeling die zich in de baai wenscht te vestigen, zoo dunkt mij, dat mijne eigene ondervinding bewijst genoeg oplevert, dat men die op eenen gewenschten voet kan brengen."

Verder zullen wij den heer *Vosmaer* niet volgen. Zijn plan vond bij den Gouverneur van *Makassar* goeden ingang. Onder de voordeelen van hetzelfde voerde hij aan: » dat door deze onderneming het Gouvernement volledige kennis zou kunnen bekomen van een land, in den boezem der Nederlandsch Indische bezittingen gelegen, waarvan men vroeger geen de minste kennis had, daar, bij voorbeeld op de beste kaarten, onder anderen die van *Arrow Smith*, de landtong, alwaar de bedoelde baai van *Kendari* ligt, bekend staat als *thinly inhabited* (weinig bevolkt), hoezeer men juister had kunnen zeggen: *weinig bekend* of *geheel onbekend*, aangezien toch, volgens de berigten van *Vosmaer*, dezelve redelijk bevolkt is; terwijl het voorts niet onverschillig is, dat de, in die streken gevestigde bevolking, den Europeaan leert kennen door een man als *Vosmaer*, Nederlander door geboorte en inborst."

De Regering met de zaak in wetenschap gesteld zijnde, stond dien heer toe, om het bedoeld etablissement, ter bescherming van de *Orang Badjo's* opterigten en ondersteunde hem daarin op de meest geschikte wijze.

Met de schoeners *Swift* en *Iris*, op welke eerste hij het gezag voerde, vertrok hij daarop, den 18den Februarij 1833, van de reede van *Bonthain*, den wil hebbende eerst naar *Saleijer* en van daar verder naar *Kendari*. Op deze reize, welke den heer *Vosmaer* zoo menig ongeluk vergoeden moest, overkwam hem een' nieuwen ramp. De weersgesteldheid veranderde kort na het vertrek en werd weldra zoo ongunstig, dat niettegenstaande alle in het werk gestelde middelen, de *Swift* omsloeg en verloren ging. Deze omstandigheid zullen wij hier breder vermelden, door het inlasschen van hetgeen de heer *Vosmaer* zelf, daarover geschreven heeft:

» Den 18den Februarij, des avonds ten 11 ure, vervolgden wij onze reis, vooreerst met den wil naar *Saleijer*. Gedurende den geheelen nacht hadden wij goed weder, met frissche westelijke koelte, maar den volgenden morgen nam de wind allengs toe en begon de lucht zeer buijig te staan en liep dezelve naar het zuid-westen.

» Het aandoen van *Saleijer*, gedurende de west-mousson, bij dik, onstuimig weder en holle zee, kan voor schepen, die den noord-hoek van het eiland *Passi* of *Varkens-eiland*, waar achter om dezen tijd de ankerplaats gelegen is, niet bezeilen kunnen, zeer gevaarlijk zijn, uithoofde men alsdan nergens langs de kust eene veilige ankerplaats vindt, en dus gevaar loopt van op lager wal te verbrijzelen. Hiervoor bezorgd zijnde, had ik den koers, welke de beide vaartuigen zouden te volgen hebben, zoodanig gesteld, dat bij onverhoopt invallende zuidelijke winden, wij hiervoor niet behoefden beducht te zijn, en eene verkenning van den noordhoek van het eiland krijgende, bevond ik mij in staat, om met den koers van zuid-oost en dus halver wind, de ankerplaats te bezeilen.

» Naarmate de wind toenam, liet ik zeil bergen, en bleef eindelijk onder fok en kluiver, met gestreken topzeil, den koers vervolgen. Intusschen begon mij de vrij hoog loopende zee, meer becommerring te baren, de golven elkan-der spoedig opvolgende, werden min of meer brekend, hetwelk ik vermeende te moeten toeschrijven aan het oploopen der gronden en de uitwerking van zich op deze hoogte weder vereenigende stroomen, veroorzaakt door den geweldigen aandrang der zee tegen en door de menigte

banken en klippen, waarmede de westzijde van het eiland *Passi* bezaaid is.

Dit veroorzaakte dat het water, hetwelk de schoener op deszelfs zeer laag dek, aan den lij-kant innam, zich niet spoedig genoeg telkens ontlasten konde, maar eene massa naliët, die eene aanmerkelijke zwaarte op het vaartuig te weeg bracht en het mij noodig deed oordeelen, het topzeil te laten vast maken.

Wij bevonden ons toen ongeveer eene mijl van den noordhoek van *Passi*, peilende dezelve Z. O. ten Z. De enkele fok en kluiver werden dus slechts bijbehouden, als noodzakelijk om het vaartuig, nog eenigen steun te geven en tevens welligt nog toereikende, om de kracht der aanschietende zeeën, wederstand genoeg te kunnen bieden, om niet beneden de ankerplaats te vervallen, waar toe het noodzakelijk is, om den noordhoek van het eiland zoo dicht mogelijk te nemen, ten einde geen gevaar te loopen van op de bank, tusschen den noordhoek van *Passi* en *Saleijer* gelegen, te geraken. Ik vermeende alzoo alles te hebben gedaan wat voorzigtigheid gebod, doch te vergeefs. Eene invallende bui, deed den schoener overgaan, terwijl gelijktijdig eene zee, aan lij, indrong, welke onmiddelijk door eene tweede gevolgd werd, waardoor de vaart aanmerkelijk gestuit wordende, de werking van het roer, hetwelk aanstonds opgehaald was, vernietigd werd, en dit had het noodlottig omslaan van het vaartuig, ongeveer ten half elf ure des voormiddags, ten gevolge.

Bij het gemeld ongeval verloor *Vosmaer* al zijne goederen, zonder de minste uitzondering, en daaronder al zijne journalen, aantekeningen, opnamen, enz. de vruchten van jaren arbeids. Het verlies dezer stukken heeft hij later, wel weder zoo veel mogelijk aangevuld, doch ongetwijfeld is veel, meer of min belangrijks, verloren gegaan. Onder anderen heeft men onder zijne nagelaten papieren, geen relaas gevonden van het afloopen in 1832, van het schip *Djadul Barie* (of *Djadul Karim*), waarop hij passagier was. Het niet vinden daarvan doet ons te meer leed, dewijl wij nu buiten de gelegenheid zijn, de bijzonderheden van dat voorval en voornamelijk de wijze waarop *Vosmaer* zich redde, volledig te kunnen mededeelen, zoo dat wij daaromtrent slechts zeggen kunnen, dat hij, na te vergeefs pogingen gedaan te hebben, om het oproer te stillen, en terwijl nageenog alles aan boord vermoord werd, het geluk had zijn leven te behouden, door nog even in tijds uit een der kajuits-ramen in zee te springen en zich meester te maken van de sloep, welke op sleeptouw was, gevolgd door zijnen bediende en twee matrozen, waarop hij zich naar *Tope-Djawa* begaf.

Wel verre van door het aan de *Swift* overkomen ongeluk afgeschrikt te worden, besloot *Vosmaer* zijne reis met den schoener *Iris* voort te zetten, waarmede hij den 3den Junij 1833, behouden te *Kendari* aankwam.

Zijne pogingen om aldaar de *Orang-Badjo's* te vestigen, hadden aanvankelijk eenen goeden uitslag en hij keerde naar *Makassar* terug, met het genoegelijk vooruitzicht van weldra meer volkomen te zullen slagen. Het Gouvernement de verdiensten van dezen onvermoeiden man, te regt op prijs stellende, maakte hem bij het bestuur in het Moederland bekend en door den Koning, met het radikaal van Indisch ambtenaar begunstigd, werd hij, na het volbrengen van nog eene reis naar *Kendari*, in den aanvang van 1835, benoemd tot Adsisistent Resident van *Gorontalo*, terwijl het Gouvernement een lands-vaartuig te zijner beschikking stelde, ter verdere opname der oostkust van *Celebes*, hem vrijheid latende, om zijne handels-operatiën voort te zetten. Hij vertrok nu weldra weder aanvankelijk naar *Kendari*, alwaar hij met eenigen grond hoopte te slagen in het project, om de *Tobello*-zeeroovers in de *Vosmaers*-baai te brengen, en hen als ordelijke menschen in de gemelde landstreek te vestigen. Deze nadere reis naar *Kendari* volbragt hij echter niet, daar de Voorzienigheid anders over hem besloten had. Ter reede van *Saleijer*, werd hij door hevige koorts aangeast, en na nog even de reede van *Boeton* bereikt te hebben, voleindigde hij zijn nuttig leven, op den 13den Januarij jl., in den bloeienden leeftijd van 33 jaren, door ieder, die hem kende, diep betreurd.

Wij zijn onderrigt, dat het voornemen bestaat, om door den druk algemeen bekend te maken, hetgeen de heer *Vosmaer* voor de wetenschap verzameld heeft, en door hem op zijne togten opgemerkt is geworden, zoodat onze lezers nader in de gelegenheid zullen worden gesteld, om zich te overtuigen, dat de Maatschappij, door zijn overlijden, een waardig lid verloor, een man, vol van ondernemings-geest en die, zoo als wij zeiden, zich onderscheidde door een beminnelijk karakter, bekwaamheid, overleg, volharding en beproefden moed.

Ongetwijfeld zal daarbij ook gewag worden gemaakt van des overledenens broeder, wijlen den heer *J. H. G. Vosmaer*, waarvan in den aanvang dezes reeds een enkel woord gezegd is. Even als onze *Vosmaer*, deed hij zich als een beraden man kennen, die, gelijk wij meenen onderrigt te zijn, vooral als Adsisistent Resident in de noorder-districten van *Makassar*, vele nuttige diensten bewees en door den dood, te vroeg aan het Gouvernement en zijne gade en kinderen ontrukkt werd.

Elk die dit broederpaar gekend heeft, zal voorzeker toe-

stemmen, dat wij reden hadden, hunnen lof openlijk te vermelden. De weduwe *Vosmaer* verloor veel, in de eerste plaats een braaf echtgenoot, en in de tweede plaats, eenen zorgenden broeder; beiden algemeen geacht en bemind.

ADVERTENTIEN.

De verkooping, voor rekening van het Gouvernement van Bankaktien geannonceerd tegen vrijdag den 8sten Julij aanstaande, zal eerst gevolg hebben, op maandag den 11den dezer des avonds ten 7 ure, is het gebouw der Societeit de Harmonie.

BATAVIA, De Directeur Generaal der Financien, den 1sten Julij 1836. J. C. REIJNST.

—Op vrijdag den 22sten Julij aanstaande, 's voormiddags ten 10 ure, zal overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (*Javasche Courant* 1829 no 88, en staatsblad van dat jaar no. 67,) ten kantore van den ondergeteekende eene uitbesteding worden gehouden, voor de leverantie van de volgende behoeftens welke op het eiland Banka benodigd zijn, gedurende de jaren 1836 en 1837, op de daarbij vermelde districten als:

	Rijst.	Arak.	Olie.
	pikols.	kann.	kann.
Eerste perceel te			
Muntok	1,700	5,200	2,300
Jeboes	3,000	400	1,500
Blinjoe	5,000	450	2,500
Bankakotta	2,000	500	1,500
Tweede perceel te			
Soengieliat	4,300	»	2,700
Batoeroesak	6,000	750	3,200
Pankalpinang	3,500	750	3,600
Koba	1,500	350	950
Derde perceel te			
Toboalie	5,000	1,250	3,750
Te zamen			
	32,000	9,650	22,000

De leverantie zal moeten plaats hebben op de volgende voorwaarden:

Art. 1. De rijst zal moeten zijn van de beste kwaliteit van den oogst van het jaar 1836, dat is nieuwe rijst gezuiverd van padie en dedak.

Art. 2. De beoordeeling van de kwaliteit der rijst zal zijn onderworpen aan eene commissie van Gouvernementswege, ter plaatse waar de rijst zal worden uitgevoerd, ten overstaan van welke commissie de rijst zal worden afgewogen en afgescheept, ten einde de examinatie en keuring zich bepalen tot de geheele hoeveelheid rijst die de aannemer naar Banka zal uitvoeren.

De examinatie en keuring van de aldus afleschepen rijst zullen worden geconstateerd, bij proces-verbaal, van welk document door den Resident ter plaatse waar de afscheep geschiedt, aan den Resident van Banka, of aan de administrateurs der tinnijnen, ter plaatse werwaarts de goedgekeurde rijst zal worden uitgevoerd, een exemplaar zal worden toegezonden, zoomede een exemplaar aan de Directie van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen.

Art. 3. De arak moet zijn zoogenaamde 2de soort helder en blank van kleur, en de sterkte hebben van niet minder dan elf graden.

De olie zal moeten zijn van eene goede kwaliteit voor de helft katjang en de wederhelft klapper olie.

De kwaliteit van beide artikelen behoort bij den ontvang op Banka, te worden geconstateerd.

Art. 4. De tot de lossing van de rijst, olie en arak, benodigde prauwen en koelies, zullen van Gouvernementswege te Banka verstrekt worden, zonder kosten voor den aannemer; de risico en spillagie enz. enz., van de plaats der afscheep tot in de pakhuizen te Banka, blijven echter voor rekening van den aannemer, zoo dat voor geene grootere hoeveelheid rijst, olie en arak betaling zal gedaan worden, dan voor die welke werkelijk in de pakhuizen aldaar afgeleverd en ontvangen zijn.

Art. 5. De rijst moet geleverd worden, in goede gave en dubbele stroozakken; en de arak en olie in goed fust, waarvoor den lande niets in rekening zal mogen worden gebracht, zullende de commissie met de examinatie en keuring der rijst belast, naauwkeurig moeten toezien, op den goeden staat der stroozakken, en daarvan mede doen blijken bij het proces-verbaal van de examinatie der rijst.

Art. 6. Voor iedere kan arak, die naarvolgens de voorwaarden door den aannemer in de pakhuizen op Banka geleverd wordt, zal 20 cents voldaan worden, en voor iedere kan olie 57 cents.

Art. 7. De helft der leverantie zal op Banka moeten zijn geleverd, uiterlijk voor medio October aanstaande, en de wederhelft in den loop der maanden Maart of April 1837, alwaar de aannemers gehouden zullen zijn, om voor den 25sten September de eerste helft, en het overige uiterlijk in de maand Maart aanstaande afleschepen.

Wanneer onverhoopt op die tijdstippen, de rijst door de aannemers niet mogt zijn afgescheept, dan zal onmiddelijk van 's Gouvernementswege voor rekening en pericule van de aannemers hierin voorzien worden, en zullen zij bovendien ten behoeve van de armen, verbeuren eene boete van 50 cent voor elke pikol rijst, die voor hunne rekening is ingekocht. Al de te leveren arak en olie, moet voor medio October aanstaande, op Banka geleverd worden.

Art. 8. De aannemers zijn gehouden, om in tijds aan den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen, op te geven van waar zij voornemens zijn de rijst uittevoeren, door wien daarna de autoriteit van de op te geven plaats, zal worden aangeschre-

ven om voor de examinatie en keuring van de rijst zorg te dragen; van elken afscheep van rijst, arak en olie, zullen de aannemers voorts kennis geven aan den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen, onder aanbieding van een bewijs van den uitvoer, en gejustificeerd door de handteekening van den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten, ter plaatse waar de afscheep heeft plaats gehad.

Art. 9. De schepen welke de rivier van Marawang moeten binnen varen behooren niet dieper te gaan dan 9 à 10 voeten.

Art. 10. Met de schepen waarmede de rijst door de aannemers te leveren op Banka zal worden aangebragt, zal tin naar Batavia worden verzonden, bijaldien er tin aanhanden en te verzenden is. De leverancie van tin op Banka kan in 1836 bedragen:

Te Muntok,	pikols 1,200:
» Jeboes,	» 3,800:
» Blinjoe,	» 8,000:
» Soengijliat,	» 10,000:
» Marawang,	
» Pankalpinang,	» 6,000:
» Koba,	» 2,000:
» Toboalie,	» 7,500:
» Bankakotta,	» 1,500:

Te zamen pikols 40,000:

Op den overvoer van zulk eene groote hoeveelheid kan echter niet bepaaldelijk worden gerekend.

Art. 11. De aannemers zijn gehouden om de ondervolgende goederen op vracht overtevoeren te weten:

	Europ. azijn.	Roode wijn.	Koffij.	Zout.	Teer.
	kannen.	fless.	pond.	pikols.	vaten.
Naar Muntok . .	150	100	1,500	—	—
» Jeboes . .	—	—	—	450	—
» Blinjoe . .	—	—	—	800	—
» Soengieliat .	—	—	—	375	1
» Batoeroesak .	—	—	—	400	1
» Pankalpinang	150	250	150	650	—
» Koba . .	60	180	—	250	1
» Toboalie .	100	200	—	800	1
» Bankakotta .	125	—	300	250	1
Te Zamen	585	730	1,950	3,975	5

Voorts misschien nog eenige marine goederen en twee laadbooten; voor den overvoer zal aan de aannemers voor vracht voldaan worden f 30: per kojang te berekenen naar de scheepsruimte die de goederen beslaan, volgens het bestaande tarief met uitzondering echter voor de laadbooten zullende voor elke laadboot f 30: aan vracht betaald worden.

Art. 12. Voor vracht van het tin van Banka naar Batavia zal f 12: per kojang worden voldaan.

Art. 13. Het overtevoeren zout zal worden afgescheept uit een der hoofd-depots hetwelk nader bij de uitbesteding zal worden overeengekomen; de verzending der overige artikelen geschiedt van Batavia.

Art. 14. De schepen welke de rijst, olie en arak, en de voor de Banka bestemde goederen, op vracht aldaar zullen overbrengen mitsgaders het tin van daar terugvoeren moeten telken reize voor de belading worden geëxamineerd en goedgekeurd, en wel te Batavia dan wel te Samarang of te Soerabaja voor de heen reis, zullende de gezagvoerders op Banka voor de terug reis, met Gouvernements lading, bij verklaring onder presentatie van eede moeten doen blijken, dat de schepen bij voortdoring in denzelfden goeden staat zijn.

Art. 15. Aan de aannemers zullen voorschotten worden verleend ten bedrage van de helft der som waarop de geheele leverancie voor ieder respectievelijk zal te staan komen.

Art. 16. De finale afrekening zal plaats hebben na dat de afloop van de geheele leverancie, en de vervoer der vracht goederen door behoorlijke bewijzen zullen zijn gestaafd; intusschen zal telkens wanneer de rekeningen van de aannemers mogten blijken te voren te staan, het bedragen van dien worden uitbetaald.

Art. 17. Omtrent de overvoer der vracht goederen moeten de aannemers zich onderwerpen aan het bestaande reglement van spillagie.

Art. 18. Het op vracht te vervoeren zout zal aan de aannemers op Java of Madura toegemeten worden met de gewone Gouvernements zoutmaten; bij elke afscheep zal een der maten aan den Gezagvoerder van het schip mede gegeven worden, op dat de uitmeting van het zout te Banka met dezelfde maten kunnen geschieden als waarmede de inmeting op Java en Madura is bewerkstelligd geworden.

Art. 19. De betaling van het geleverde, zoomede de verdienste vrachtgelden, en het voorschot, zal geschieden voor de helft in zilveren en de wederhelft in koperen munt; behoudende het Gouvernement zich voor, om het gedeelte koper in zilver geld te betalen, in de verhouding van f 5, zilver voor f 6 koper. Bij de uitbesteding zal bepaald worden op welke plaats de betaling zal geschieden.

Art. 20. Even als bij art. 7. met betrekking tot de rijst is bepaald, zoo zal in de behoefte van arak en olie op Banka door het Gouvernement voorzien worden, voor rekening en risico van de aannemers; indien deze onverhoopt in gebreke blijven om die artikelen tijdig van Java aftescheppen en op Banka te leveren, zullen zij ten behoeve van de armen bovendien verbeuren eene boete van 10 cents voor elke kan olie of arak die voor hunne rekening is ingekocht.

Art. 21. De aannemers zullen stellen goede borgen die zich zoo te zamen als ieder afzonderlijk onder renunciatie van alle in

regten bekende exceptien en beneficien, zullen verbinden voor de nakoming der verplichtingen van de aannemers, en op welke het voorschot en de boeten casu quo zullen worden verhaald.

Art. 22. De aannemers gedurende den loop van het kontrakt komende te overlijden of anders absent te geraken zal de verplichting van het kontrakt devolveren op hunne erfgenamen, dan wel op de genen welke in de administratie of beheering van derzelver boedels mogten gesteld worden, ten zij in bijzondere gevallen, met voorkennis en toestemming der borgen, door het Gouvernement hierin anders mogt worden voorzien, doch zullen in geen geval, de borgen van hunne verbindtenissen kunnen ontslagen worden.

Art. 23. De minste inschrijver zal van den definitiven aannemer ontvangen eene premie van $\frac{1}{2}$ procent.

Art. 24. De opveiling en toewijzing der te leveren rijst zal geschieden voor elk distriet, zoo als hiervoren is aangewezen, zijnde aan de toewijzing tevens verbonden de leverancie van de arak en olie, mitsgaders de overvoer der vrachtgoederen en laadbooten benevens de terugvoer van tin.

De opveiling geschiedt bij de kojang van 3,400 ponden.

Gegadigden voor de onderwerpelijke leverancie worden verzocht, voor of uiterlijk op den dag der uitbesteding en wel voor dat de uitbesteding zal plaats hebben hunne biljetten van inschrijving verzegeld en met bekend stelling op het couvert van hunnen naam en woonplaats mitsgaders van die van hunnen gemagtigde te Batavia en onder aanhaling van deze advertentie intezenden, voor zoo veel Batavia aangaat aan den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen, en op andere Residentien van Java en Madura insgelijks regtstreeks aan genoemden Directeur mits gefrankeerd dan wel aan de heeren Residenten, tijdig genoeg, om daarvan bij de uitbesteding gebruik te maken; welke ambtenaren bij deze verzocht worden om gemelden biljetten aan den ondergeteekende toetezenden.

Gegadigden worden wijders verzocht bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn dan wel daartoe iemand anders te kwalificeren.

BATAVIA, De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,
den 30sten Junij 1836. VAN CATTENBURCH.

—Op daartoe ontvangene autorisatie, maakt de ondergeteekende algemeen ontvanger bekend, dat de belasting op de slaven over het loopende jaar, volgens het bepaalde bij resolutie der Hooge Regering van den 28sten Junij 1828 no. 36, (Staatsblad no. 52) moet worden voldaan, gedurende de maanden Julij, Augustus en September; dat dezelve geheel in koperen munt kan worden betaald, en dat mitsdien tot de ontvangst dezer belasting, gedurende die maanden, dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, zal gevaceerd worden, ten zijnen kantore, van 'smorgens 8 tot 'smiddags één uur; wordende alle belastingschuldigen uitgenoodigd, zich deze kennisgave ten nutte te maken, ten einde niet te vallen in de boete op het verzuim van betaling vastgesteld.

SAMARANG, De algemeene ontvanger voord.
den 25sten Junij 1836. L. J. T. MMUNCK.

—De contribuabelen aan de kas-der Samarangsche schut-terij; worden opgeroepen om het door hen verschuldigde over het 3de kwartaal 1836, ten huize van den ondergeteekende, gedurende (de maanden julij en augustus aanstaande) te komen voldoen, zullende na expiratie van gemelden tijd geene ontvangsten meer gedaan worden.

SAMARANG, De waarnd. luit. kwartiermeester.
den 24sten Junij 1836. H. DEELKEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op dinsdag den 5den Julij 1836.

Voor het commissie-huis van E. S. Voute en Co., op Bazaar Pisang, van paarden, lijnwaden, bier, wijn, glaswerken, eau de cologne, lavendelwater, lakens, een partijtje padie, en andere goederen meer; alsmede een reiswagen.

Op woensdag den 6den Julij 1836.

Voor het commissie-huis van Bedier en Zoon, van meubilaire goederen, bendie's, rijtuigen, beelden en vazen, engelsch aardewerk, verguld porcelein, thee- en tafel-serviezen, glaswerk, kristal, astrale lampen, gebloemde globes, biljard lampen, fraaije schilderijen, gebloemd gallon, gouddraad, messen, blauw en zwart laken, sarongs, zakdoeken, gingangs, tules, indiennes, chitzen, bengaalsche foulards, hoeden, eau de lavende ambré, diverse parfumerien, allerhande provisien, cognac brandewijn, fijne wijn, likeuren, vruchten op brandewijn en op azijn, muscaatwijn, confituren, macaronie, vermicellie, en vele andere goederen meer.

En ten 11 ure, 200 kisten eerste soort roodewijn G. C. R.

En 's avonds ten 7 ure, in een der lokalen van de societeit de Harmonie, van 22 stuks certificaten van den nederlandsch indischen achterstand; en daarna de boeken, volgens Catalogus C. No. 5; rondgezonden met de Courant van heden.

Op donderdag den 7den Julij 1836.

Voor de toko van J. Speet, van wagens, paarden, roode en rhijnwijn, princessenbier, bengaalsche, engelsche en hollandsche lijnwaden, ijzerwerken, lakens, zijden stoffen, zijden mans en vrouwen kousen, enz.

Op vrijdag den 8sten Julij 1836.

Voor eene officers woning, naast de Komodie, van wagens, bendie's, wagen- en bendie-paarden, huismeubelen, en andere goederen meer.

(Zie verder het Bijvoegsel.)

Zaterdag den 2den Julij 1836.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op den 19 der volgende maand, zal ter plaatse alwaar op dien dag verkoop zal worden gehouden, mede worden geveild, de thans ter hand reeds liggende Nederl. schiedet Compagnie, 1244 T. 50 tonnen, benevens de bij dezelve behoorende inventaris bij het vendu-kantoor ter visie liggende, en tevens bodem, inmiddels op gemakkelijke voorwaarden uit de hand te koop, en te bevragen bij J. VAN DASTEN.

BATAVIA, den 30sten Junij 1836.

—Ontvangen per de JOHANNA, kapitein Bergman, boter, kaas, hammen, rookvleesch, saucijzen de boulogne, rolpens, worst, bier op vaten, roode en medeleijde, grijskerken en bakken, gedroogde paprika, en andere, te bevragen bij de kommen bij VELDMAN, LECONGE en CO.

—Te koop twee span jonge goede wagen-paarden, en twee goede bendie-paarden, bij WOESTHOF.

—Waarneemden, 28 Junij.

—Manilla chocolade, à f 1 zilver, verkrijgbaar bij E. S. Voute en Comp., Passer-Pisang.

—Vendutie, op woensdag den 13den Julij 1836, van c. c. 300 pikols koffij, en 3,500 ponden indigo, afkomstig van de landen van wijlen J. Johannes.

BATAVIA, den 28sten Junij 1836.

—Te koop, eene alavin zijnde fijne nanister en lijfmeid, oud 14 jaren, adres 's Lands Drukkerij.

—Bouw materialen, bendies, goede wagen- en bendiepaarden, te koop bij J. VAN KULK.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene dochter, de echtgenoot van PADANG, den 19den Mei 1836. L. J. JEEKEL.

—Heden verlost naar voorspoedig van eene wel geschapen dochter, vrouwe Louisa Adelaide van Haemkerck van Beest, geliefde echtgenoot van J. F. ALTING SIBERG.

SIDALLO, den 18den Junij 1836. J. F. ALTING SIBERG.

—Bevallen van eene dochter, de echtgenoot van BATAVIA, den 26sten Junij 1836.

—Voorspoedig bevallen van eenen zoon H. D. Rias, geliefde echtgenoot van W. E. VAN REIJN. KEDIRI, 18 Junij 1836.

—Te Batavia den 25sten Junij 1836, beviel van eene dood-geboren dochter, mevrouw F. J. L. de Vogel geboren Bourquet.

—Bevallen van eene dochter E. L. Vermeulen, echtgenoot van P. J. HAPPEL.

BATAVIA, 26 Junij 1836.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed tot groote droefheid van ons en zijne naastbestaanden, ons hartelijk geliefd eenigst zoontje Johanne Hendrik Lodewijk Otto, in den jeugdigen leeftijd van 19 maanden.

Mr. J. H. VAN DEN BOSCH.
J. A. E. H. A. VAN DEN BOSCH.
geb. van Schmidt Auf Allenstadt.

BUITENZORG, 20 Junij 1836.

—Heden overleed tot groote droefheid van ons en zijne naastbestaanden, ons hartelijk geliefd eenigst zoontje Johanne Hendrik Lodewijk Otto, in den jeugdigen leeftijd van 19 maanden.

MAKASSAR, 20 Junij 1836.

—Op heden den 26sten Junij 1836, overleed te Pakkies, Maria Gaertruida Wiltenaar, geboren den 25sten September 1830, diep betreurd door denzelfden vader.

F. T. WILFENAER.

—Heden avond werd ons, tot onze bittere droefheid door den dood ontrukkt onze jongste lieveling, Leontine Marianne.

W. HUMME.
A. HUMME.
geb. van Reijw.

—DIED. On the 20th inst. Eliza Ralph, and on the 22nd Captain John Moore Ralph, late commander of the ship Hock.

E. H. RALPH.

SAMARANG, 27 Junij 1836.

—Heden overleed de luitenant titulair der chinezen Ong Siemke alhier.

BATAVIA, den 27sten Junij 1836. De executeur testamentair, SIAUW TONGKO.

NAGELATEN BOEDEL.

De weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is, aan den boedel van wijlen Durk Jans Gorter, om daarvan aan haar aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Debiteuren en creditoren in den boedel van wijlen luitenant titulair der chinezen alhier Ong Siemke, worden verzocht, om binnen den tijd van drie maanden, na dato dezès, aan den ondergeteekende; ook diegenen voor wien de overledene zich als borg heeft geantwoord, worden verzocht zich van andere borgen te voorzien.

BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Namens de weeskamer, De Secretaris, BATAVIA, den 27sten Junij 1836.

—Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de chineesche vrouw Tan Soetoe, worden verzocht daarvan uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretaris dezer kamer.

Op vrijdag den 8ten Julij 1836, om de oost, buiten de stad, eerste gedeelte, bevattende Jacutra, Goenoeng-Sahnie en Waltevreden, door den broeder diaken, T. J. Cas-

Op zaterdag den 9den Julij 1836, om de oost, buiten de stad, tweede gedeelte, bevattende van de Spinhuis-brug af, Kramat, den weg naar Meester-Cornelis en Parapattan, door den broeder diaken, P. J. Kampster.

Het collegie van diakenen der Hervormde Gemeente te Batavia.

J. A. BUIJN, *Preses.*
Ter bevestiging van hetzelve.
N. DINGER, *Scriba.*

In het laatste van Julij of in het begin van Augustus aanstaande, zal op een nader te bepalen dag voor den tijd van 4 jaren en 2½ maand, ten kantore van den ondergetekende, worden verhuurd: het van den westerweg in de Ommelanden van Batavia gelegen land Oeloemjamie, met de daarbij behoorende 199 stuks koeboesten en 15 of 16 stuks runderen.

BATAVIA, 28 Junij 1836. J. A. BUIJN, *notaris.*

Uit Naam van de Directie.
De Secrs. en Thes.
THOMPSON, ROBERTS & CO.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

De Leden der Societeit de Harmonie worden verwittigd, dat in het lokaal der Societeit een bal zal gegeven worden, op dinsdag avond den 5den Julij aanstaande.

Namens de Directie.
VAN WOELDEREN, Sec.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

Passage naar Rotterdam, met de extra snelzailende brik IONANNA, kapitein E. Bergman, om tegen den 10den Julij van hier te vertrekken; adres bij

BATAVIA, 30 Junij 1836. REIJNST EN VINJU.

Passage naar Amsterdam, met het nieuw snelzailend fregat schip NEERLANDS INDIË, kapitein J. G. Veenma, bijzonder goed ingerigt voor passagiers, en hebbende een bekwaamen doctor aan boord, (Miguel) te Soerabaja om van daar over Semarang en Batavia, in het begin van Augustus te vertrekken. Adres te Soerabaja aan Samarang bij den kapitein, en te Batavia bij den heer G. A. Zakara.

SANTHAGENS & GLASER.

De kapitein der gunst, J. W. Mallery, vertrekt met verlof naar Nederland, en heeft tot zijnen gemagtigde verzoeker en aangesteld den heer J. Kuyper.

De heer G. A. Zakara.

William Macdonald, handelende onder de firma van Hamilton, Gray & Co., voor eenigen tijd Java verlatende, heeft generale volmacht verleend aan den heer Robert Janssens.

BATAVIA, 8 Julij 1836.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.

De heer G. A. Zakara.